

Når du ikke eier din egen kropp

Ingrid Thunem

Hvem er jeg?

- Fra Tromsø
- Master om seksuelle overgrep og funksjonsvariasjon
- Spesialrådgiver i Medvind
- Prosjektleder Oslo Met (seksuell helse ved sykdom og funksjonshemming)
- Aktivist for menneskerettigheter og seksuell helse
- Funksjonsvarierte og skeiv

Dagens tema og Begreper

- Etablering av eierskap til egen kropp for barn og unge med fysiske assistansebehov
- **Funksjonsvariasjon?**
er et normkritisk begrep for å beskrive personer med nedsatt funksjonsevne. De av oss som bryter med forventningen til hvordan en kropp skal fungere over tid. Kognitivt og fysisk.
- I min masteroppgave problematiserte flere av informantene eierskapet og følelse av å eie egen kroppen. (også i organisasjoner)

Hvorfor er eierskap viktig?

- For kroppen din er deg (selvfølge)
- Eksempel muskelsyk jente «Ta hånden nærmere meg»
- Funksjonsvarierte barn blir sosialisert til å oppfatte seg som annerledes.
- Manglende eierskap gir økt sårbarhet
- Egne spilleregler for «sånne som oss»
- 2-3 så hyppig opplever seksuelle overgrep
- UEVO-undersøkelsen 12-16 betydelig flere voldserfaringer enn andre
- Eierskap forebygger

Hva skaper mindre eierskap for funksjonsvarierte barn og unge?

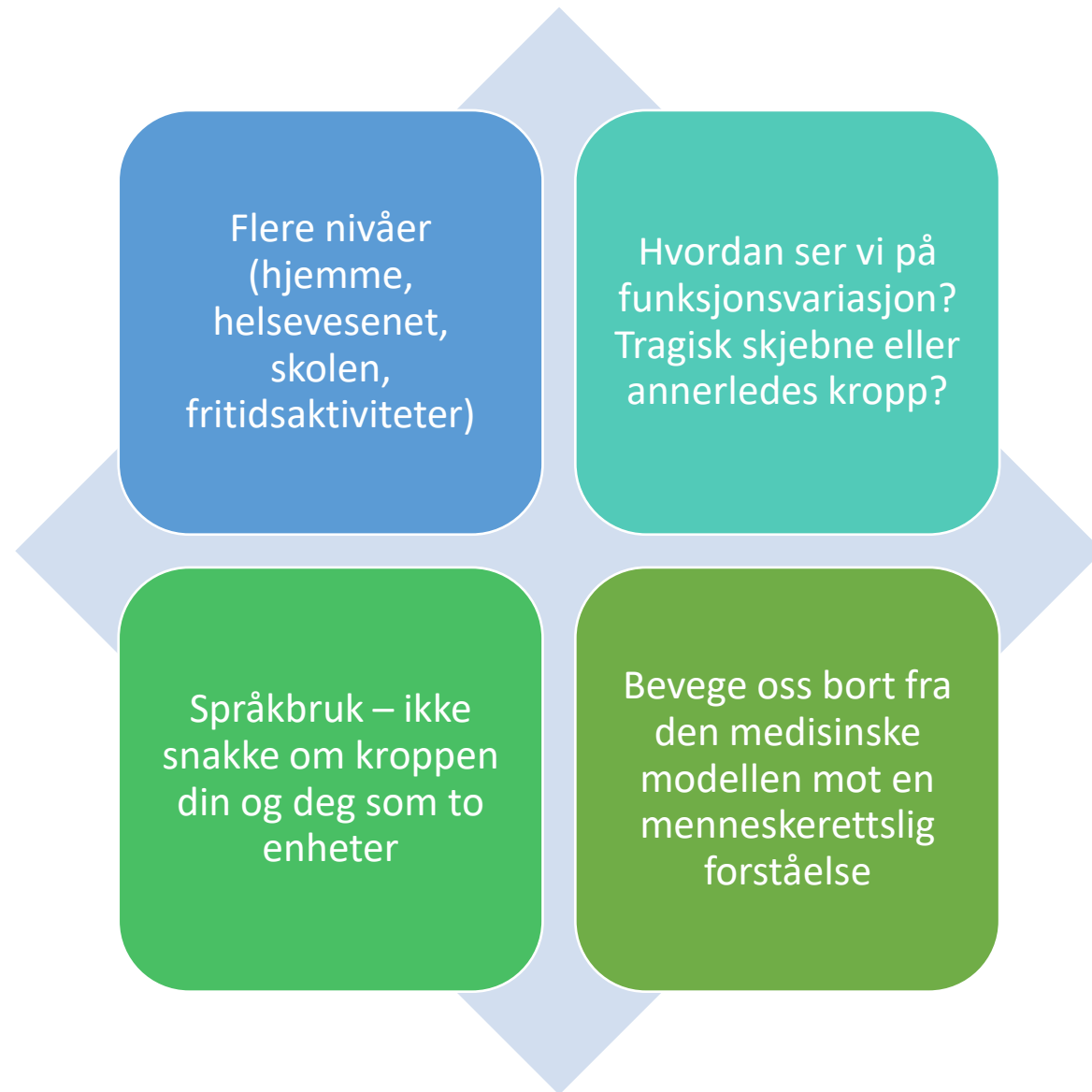

- Egne regler – mer hjelp ikke tydelig assistanse
- Kroppen blir en arbeidsplass
- Legenes blick – legen bestemmer over min kropp
- Tvang i helse → avmakt
- Mange ser på kroppen din, du er naken
- Kroppen din er noe galt (medisinsk modell)

Løsninger i Praksis?

Kroppsbevissthet → eierskap

- Barnets kropp, naken foran speilet
- Assistanse ikke hjelp (BPA)
- Hvordan ønsker du assistansen?
- Eksempel: mine/dine steder smøring
- La barnet bestemme
- Snakk med barnet om kroppen
- Eksempel: Ungdommens kropp (historien om hun på 19)

I helsevesenet

- Grensesetting → Du bestemmer
- Tilpasse barnets tempo
- Helsepersonell må forklare barnet hva som skal skje
- Ikke tvang (tid/bedøvelse/beroligende)
- Eksempel med grønn/rød
- Forebygger traumer- styrker eierskap

På skolen

- Skoleassistenter → grenser
- Grensesetting
- Ulike kropper like mye verdt
- Eksempel: Ungdom trodde ikke jeg kunne si nei...
- Redd barna: kroppen min eier jeg
- Seksuelle overgrep aldri greit

Spørsmål?

Takk for meg

Ingrid Thunem

- Spørsmål om seksualitet, assistanse osv
- ith@medvindassistanse.no
- 46 54 32 44

Referanser

Askheim, O. P. (2004). *Fra normalisering til empowerment – ideologier og praksis*. Oslo: Gyldendal.

Grøvdal, Y. (2020). Snakk om vold. Hentet fra: <https://www.ffe.no/Tema/i-det-skjulte/ny-side/>

[Hafstad, G. S.](#), & [Augusti, E. M.](#) (Red.) (2019). *Ungdoms erfaringer med vold og overgrep i oppveksten: En nasjonal undersøkelse av ungdom i alderen 12 til 16 år*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. (Rapport 4/2019).

[Mueller-Johnson, K.](#), [Eisner, M. P.](#) & [Obsuth, I.](#) (2014). Sexual Victimization of Youth With a Physical Disability: An Examination of Prevalence Rates, and Risk and Protective Factors. *Journal of Interpersonal Violence*, 29 (17), 3180 – 3206. <https://doi.org/10.1177/0886260514534529>

Shakespeare, T. (2006). *Disability Rights and Wrongs*. London: Taylor & Francis.

Skarstad, K. (2019). *Funksjonshemmedes menneskerettigheter*. Oslo: Universitetsforlaget.

Thunem, I. (2020). *Hvordan skape trygghet i en Kropp som trenger hjelp? Personer med*

funksjonsvariasjon sine fortellinger om møter med hjelepapparatet etter seksuelle overgrep (Mastergradsavhandling Universitetet I Tromsø). Hentet fra <https://munin.uit.no/handle/10037/19191>

Vehmas, S. & Watson, N. (2016). Exploring normativity in disability studies. *Disability and Society*, 31(1), 1 – 16. <https://doi.org/10.1080/09687599.2015.1120657>